

SVENSKA CELIAKIFÖRBUNDET

2016-05-31

Livsmedelsverkets diarienummer 2016/01732

Livsmedelsverket
Område Undersökning och vetenskapligt stöd
Anna-Karin Quetel

Remissyttrande: Uppdaterade råd Bra mat i förskolan

Svenska Celiakiförbundet väljer att svara på de delar av denna remiss som direkt berör de grupper som vi företräder. Vi lämnar nedan synpunkter på ett par specifika punkter i skriften "Bra mat i förskolan":

I avsnittet under rubriken "Måltider till barn som behöver särskild mat":

I detta avsnitt anser vi det lämpligt att barn som har celiaki nämns - och att det mycket kortfattat finns en beskrivning av celiaki, till exempel "barn som har sjukdomen celiaki".

Vi anser också att celiaki i detta avsnitt på något sätt behöver förtydligas, i och med att nya begrepp som glutenkänslighet och NCGS har fått allt större spridning. Det är viktigt att målgruppen för skriften är medvetna om att celiaki innebär en diagnos som ställs av en läkare, och att det är en sjukdom. Vi anser inte att begreppet "överkänslighet" räcker till här. Celiaki är en av de vanligaste kroniska sjukdomarna bland barn i Sverige - i specialkostsammanhang är celiaki alltså relativt vanligt bland barn, medan kunskapsnivån om sjukdomen ofta är låg.

I avsnittet under rubriken "Måltider till barn med allergi och annan intolerans":

I faktarutan om celiaki anser vi att det är just begreppet "celiaki" som bör lyftas fram (och att det förtydligande ordet bör vara "glutenintolerans"). Orsaken till varför vi anser att det är i första hand ordet celiaki som bör användas är att detta är den korrekta medicinska termen för sjukdomen. I ett sammanhang där komplexiteten kring begrepp som "glutenkänslighet" etc har ökat, anser vi att det är viktigt att i första hand använda den korrekta medicinska termen.

Gällande stycket om symtom vid celiaki vill vi lyfta att en person kan ha celiaki och inte uppvisa några symtom alls, men likväl orsakar gluten skador på i personens tunntarm. Detta fakta bör framgå här; ett barn som har celiaki som får i sig gluten behöver alltså inte uppvisa några symtom alls, men likväl har tunntarmen utsatts för skada.

Det bör också vara lämpligt att i denna faktaruta mycket kort redogöra för vad allergi respektive laktosintolerans är - en mening eller två borde vara tillräckligt.

Vi upplever att sammanblandning av de olika tillstånden är vanligt, och att det är viktigt för målgruppen för denna skrift att få ett grepp om de mest grundläggande begreppen.

Vi ser mycket positivt på att Livsmedelsverket förtydligar och klargör skillnaden mellan mjölkproteinallergi och laktosintolerans, då vi har erfarenhet av att sammanblandning ofta sker, och att misstag ofta begås i detta sammanhang.

Av samma anledning anser vi att det vore lämpligt med ett mycket kort klagörande av vad celiaki är, då vi menar att det är vanligt att man inte känner till sjukdomen.

Förslag på kort förklaring av celiaki kan vara:

”Celiaki är en kronisk sjukdom som innebär att glutenprotein startar en inflammation som skadar tarmluddet i tunntarmens slemhinna.”

eller

”När en person med celiaki äter gluten blir tunntarmen inflammerad.”

eller

”Celiaki är en tarmsjukdom som innebär att tunntarmen tar skada av mat som innehåller gluten.”

Om Svenska Celiakiförbundet

Svenska Celiakiförbundet är en intresseorganisation för alla som har sjukdomen celiaki (även kallat glutenintolerans). Förbundet företräder även laktosintoleranta, samt de som inte tål mjölk - eller sojaprotein.

Förbundets målsättning är att våra medlemmar ska kunna leva ett så friskt liv som möjligt och ha tillgång till livsmedel fria från gluten, laktos, mjölk - eller sojaprotein.

Svenska Celiakiförbundet har 24 000 medlemmar i ca 30 läns- och lokalföreningar.

Svenska Celiakiförbundet grundades 1975 av föräldrar vars barn fått diagnosen celiaki.

Förbundets forskningsfond främjar svensk celiakiforskning.

Anna Maria Schröder
ombudsman Svenska Celiakiförbundet

anna.maria.schroder@celiaki.se